

«ԱԼ ԿԸ ԲԱՎԷ՛» ԿԱՄ՝ ENOUGH IS ENOUGH

Posted on February 15, 2016 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Մեր Պարզեւ Դաւիթեան, «Լուսաբաց», 13 Փետրուար 2016

Ամերիկայի այս տարուայ (Նոյեմբեր 2016) Նախագահական ընտրութիւններու թեկնածուներէն Պըրնի Սանտըրզը (Bernie Sanders), որ ամենէն տարեցն է բայց ոչ՝ ծերը (aged but not old) Դեմոկրատ թէ Հանրապետական թեկնածուներուն մէջ, կ'արձանագրէ աննախատեսիլի յաջողութիւն Ամերիկայի երիտասարդ սերունդի եւ միջին դասակարգի շրջանակներուն մօտ:

Անոր զայրոյթ կոչը՝ "enough is enough" (ալ կը բաւէ) ուղղուած ընդդէմ անհրաւ տնտեսական իրավիճակի մը, որ ափ մը դրամատերերու (Wall Street) կամ հարուստ ընկերութիւններու եւ անծերու (0.2% of 1%, կամ՝ մէկը յիսուն հազարի վրայ) ձեռքին մէջ կը դնէ Ամերիկայի ազգային հարստութեան կէսէն աւելին, կը խօսի սրտին շատերու, որոնք Ամերիկայի պէս հարուստ երկրի մը մէջ կ'ապրին ու կը տառապին ծանր պարտքերէ եւ ինկած են անգործութեան գրկին մէջ եւ ճիշդ չեն գտներ ահաւոր հարստութիւնը ոմանց:

Մեր Պարզեւ Դաւիթեան, «Լուսաբաց», 13 Փետրուար 2016

Ամերիկայի այս տարուայ (Նոյեմբեր 2016) Նախագահական ընտրութիւններու թեկնածուներէն Պըրնի Սանտըրզը (Bernie Sanders), որ ամենէն տարեցն է բայց ոչ՝ ծերը (aged but not old) Դեմոկրատ թէ Հանրապետական թեկնածուներուն մէջ, կ'արձանագրէ աննախատեսիլի յաջողութիւն Ամերիկայի երիտասարդ սերունդի եւ միջին դասակարգի շրջանակներուն մօտ:

Անոր զայրոյթ կոչը՝ "enough is enough" (ալ կը բաւէ) ուղղուած ընդդէմ անհրաւ տնտեսական իրավիճակի մը, որ ափ մը դրամատերերու (Wall Street) կամ հարուստ ընկերութիւններու եւ անծերու (0.2% of 1%, կամ՝ մէկը յիսուն հազարի վրայ) ձեռքին մէջ կը դնէ Ամերիկայի ազգային հարստութեան կէսէն աւելին, կը խօսի սրտին շատերու, որոնք Ամերիկայի պէս հարուստ երկրի մը մէջ կ'ապրին ու կը տառապին ծանր պարտքերէ եւ ինկած են անգործութեան գրկին մէջ եւ ճիշդ չեն գտներ ահաւոր հարստութիւնը ոմանց:

Սանտըրզ՝ սոցիալ դեմոկրատը, կամ թող ինծի ներեն հայ ընթերցողները զինք կոչելու ամերիկացի «Հնչակեան»-ը, յաճախ կը խօսի քաղաքական յեղափոխութեան (political revolution) մը մասին, որ ժողովրդավարութիւնը (democracy) վերէն վար պարտադրողներու ձեռքէն խլելով զայն կ'ուզէ վերադարձնել երբեմնի «ամերիկեան երազ»-ին (American Dream) տերը հանդիսացող միջին դասակարգին, որպէսզի ան ունենայ եւրոպայի եւ Գանատայի նման պետականօրէն ֆինանսաւորուած բժշկական եւ ուսումնական հոգատարութիւն, ունենայ ազգային հարստութեան արդար բաժանում: Անոր անհրաւութեան դէմ մղած պայքարը եւ իր բոլորին կողմէ ընդունուած պատուարժան (honourable) նկարագիրն ու քաղաքական անցեալի ճիշդ եւ արդար դիրքորոշումները

կը հրապուրեն Ամերիկայի ազատամիտ երիտասարդութիւնը, որ որեւէ ժամանակէ աւելի գործի անցած է, գործով եւ համեստ նուիրատուութիւններով (միջին հաշուով 27 տուար), մասնակից դառնալու Սանտըրգի կողմէ առաջադրուող քաղաքական յեղափոխութեան:

Երբ Սանտըրգի կը հարցնեն թէ իր կարծիքով ի՞նչ կը նշանակէ ժողովրդային ընկերվարութիւնը (Democratic Socialism), ան կը պատասխանէ ըսելով. «Ես չեմ հաւատար որ պետութիւնը պետք է իրը դարձնէ ճամբու եզրին գտնուող խանութը կամ տերը դառնայ արտադրութեան միջոցներուն, սակայն կը հաւատամ որ միջին դասակարգը եւ բանուոր դասակարգի ընտանիքները, որոնք կ'արտադրեն հարըստութիւնը Ամերիկայի, արժանի են վայելուչ կեանքի մակարդակի մը, որոնց եկամուտները պետք է բարձրանան եւ ոչ թէ նուազին: Ես կը հաւատամ առեւտրական ընկերութիւններու, որոնք կը բարգաւաճին ու կը զարգանան Ամերիկայի մէջ. ընկերութիւններ, որոնք գործ կը ստեղծեն հոս՝ Ամերիկայի մէջ, փոխանակ ընկերութիւններու, որոնք իրենց դռները այստեղ կը փակեն աւելցնելով իրենց շահերը՝ արտերկրային աժան աշխատավարձը շահագործելով»:

“Enough is enough” կամ «ալ կը բաւէ» ըսած էր ծերակուտական Պըրնի Սանտըրգը ասկից առաջ ալ, երբ Դեկտեմբեր 2010-ին ամերիկեան Ծերակոյտին առջեւ իր խօսած ութուկէս (8,5) ժամ տեւած ճառով հակառակ կ'արտայայտուէր Tax Relief ... Act of 2010-ի օրէնք դառնալուն, որ առաջարկուած էր երկարաձգելու ճորճ Պուշ Ըիլիի իշխանութեան շրջանին գործադրուած տուրքերու սակագինը (tax rates), որ կը ծառայէր հարուստ դասակարգին: Այն ատեն ըսած էր. «Քանի՞ տուն է պետք մարդուն»: Եւ այսպէս, շահ անգամ Սանտըրգ կանգնած է կողքին ճշմարտութեան, երբ չէ խաբուած իրաքի դէմ պատերազմ հռչակողներու Պուշատիպ սուտերէն եւ դէմ կանգնած անոնց Միջին Արեւելքի մէջ աւեր ու մահ սերմանող ծրագիրներուն. կանգնած է կողքին արդարութեան, երբ դէմ խօսած է Խրայելը զինող միլիառաւոր տուարներու յատկացումին եւ պահանջած որ անոնք յատկացուին պաղեստինցիներու թշուառ կենսամակարդակը բարելաւելու գործին:

Նոյեմբեր 2015-ին Պըրնի Սանտըրգը հռչակուեցաւ Ամերիկայի ամենէն ժողովրդական ծերակուտ ակաւնը (popular senator)՝ զինք ընտրողներու 83%-ին հաւանումի աստիճանով: Եւ թէեւ ճիշդ է ու տարակոյս չկայ թէ ընդունելի չէ ընկերվարական նախագահի մը ընտրութիւնը Ամերիկայի պէս դրամատիրութեան օրրան երկրի մը մէջ, սակայն շատ բանի մէջ յաճախ առաջատար Ամերիկան, իր մարդկութեան տուած առաջին յեղափոխութեամբ (1776) եւ կէս դար առաջ սեւամորթ նախագահ ընտրելու անընդունելի իրականութիւնը շրջելով զայն ընդունելի դարձուցած այս հսկան, կրնայ անընդունելի ընդունելի դարձնել եւս այս անգամ, զարմանք պատճառելով Դեմոկրատ թէ Հանրապետական հարուստին ծառայող կուսակցական շրջանակներուն, եւ ի զարմանս ապշահար մարդկութեան:

